Muraszombat, 1908. Huszonnegyedik évfolyam I. szám. Vasárnap, január 5.

863

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér. Előfizetési pénzek és reklamációk BALKÁNYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felelős szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.
Kiadó:
A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények lap szerkesztőségébe küldendők.
Hirdetési díj: 3 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronkint 12 fillér.
Nyilttér petit sora 50 fill.

A Budapesti Hirlap a sajtóról.

A Budapesti Hirlap dec. 19-iki számában általános érdekü cikket irt a magyar sajtó hivatásáról és szerepéről politikai és társadalmi téren. A cikkely, mely egyuttal a Budapesti Hirlap programszerü megnyilatkozása, a következő:

Magyarországon a közérzés ma az elégedetlenség, a nyugtalanság és csaknem a reménytelenség tünetei közt hánykolódik. A sajtó a maga rikitó színeivel e közérzésnek szinte torzképét rajzolja meg. E napról-napra ismétlődő pillanatfölvételek egyre növelik a zavart az elmékben és szivekben és a nemzetet sötétlátóvá teszik. Terjedőben van a pesszimizmus, mindinkább nagyobb a fogékonyság a baljóslatok, valószerütlenségek, hihetetlenségek és képtelenségek iránt. A rossz könnyebben talál hitelre, mint a jó: a közfigyelem inkább áll a rombolás, a vakmerő handabandázás és a kölcsönös gyalázkodás szuggeszciója alatt, mint a komoly munka, a nemes törekvések és a szeplőtelen példak hatása alatt. A nemzet e szokatlan, rendellenes lelkiállapotának a sajtó nemcsak tükre, de részben okozója is.

E sulyos vádban enyhitő körülmény a sajtó komoly részének lelkiismeres erőfeszitése és közállapotainknak az a tagadhatatlan bonyolultsága, mely megnehezíti a tisztánlátást és probára teszi a legelfogulatlanabb itéletmondást is. Politikai égboltozatunk nehezen tisztul, még mindig sötét felhők kergetőznek, a viharágyuk egyre szólnak, nem esoda tehát, ha a nyugtalanság és türelmetlenség is szemlátomást fokozódik.

E nehéz időjárásban a hazafias sajtó föladata szembeszállni a mesterkélten szitott reménytelenséggel, rémlátással és szinlelt kétségbeeséssel. A gondviselés a mai nemzedék vállaira óriási terhet, nemzedékekre kiható politikai és társadalmi föladatot rótt. Magyarország újjáteremtése ez a föladat, belső szervezetének egészséges megalapozása és megépitése, nemzetközi állásának tisztázása és tekintélyének föltétlen elismertetése. A Budapesti Hirlap a nemzet e korszakalkotó erőmegfeszitésében részt kér és részt vesz; biztatója, utmatatója, fegyvertársa mindazoknak, a kik a nemzet sorsa jobbrafordításán dolgoznak; üldözője, ellensége mindaznknak, a kik kishitüségből, tudatlanságból, önzésből és gonoszságból az ujja teremtés nagy munkáját zavarják, ócsaroják és lehetetlenné tenni akarják. Ugy érezzük, hogy a Budapesti Hirlap-nak, mint teljesen független sajtó organumnak a föladata nem a nemzet vágyainak kigunyolása, csalódásainak frivol kihasználása, eszményeinek kifosztása, hanem a valóság, az akár kedvező, akár kedvezőtlen valóság becsületes föltárása és pártatlan megitélése, hogy egy szilárd közvélemény és közitélet képződhessen, mert megtévesztett közérzéssel még a mostaninál kisebb föladatokra is hasztalanul vállalkoznék a mai nemzedék.

A Budapesti Hirlap politikai magatartásának egyetlen rugója, egy céljaival tisztában levő, céljaitól el nem tántorithatò magyar közvélemény irányitása, támogatása és kialakulása. E magunktartásában nem teszélyez bennünket senki és semmi, legkevésbbé a látszattól való feleleem, ha a ma uralkodó politikai hatalomról és rendszerről van szó. A közelmult időkben a balsors a nemzetet csaknem egy táborba terelte: egy sulyos kényszerhelyzetbe sodródtunk, melynek agendáit becsülettel le kell bonyolitani. Egy önérzetesebb nemzeti lét és fejlődés után való sóvárgásunkra és fölbuzdulásunkra kétségkivül a csalódások hosszu sora következett, de végzetes hiba volna, ha a csalódás reményvesztetté tenné a nemzetet. A mi politikánk ebben a helyzetben az, hogy a mig az uralkodó politikai tényezők nem a hatalmi célt teszik politikájuk sarkpontjává, hanem becsületes szivvel, férfias erővel és kitartással dolgoznak a nemzeti lét változatlan céljaiért, addig ne engedjük át magunkat a csalódásnak, a keserüségnek, a politikai viszálynak. Lehetünk barátai, lehetünk ellenségei a most uralkodó rendnek, de nem lehetünk kárörvendői a becsületes politikai küzdelmek kudarcának, nem lehetünk szószólói a lemondásnak, a kétségbeesésnek, nem mérgezhetjük meg a nemzeti ujjászületés kutforrásait. A Budapesti Hirlap ennek következtében irtózik minden közösségtől a politikai és erkölcsi züllöttség ama párt- és sajtóbeli tényezőivel, melyek azon vannak, hogy a nemzetet rettegés, kétségbeesés és teljes anarkia ejtse hatalmába. Az országnak észre kell venni, hogy ebben az utálatos hóhérmunkában a minden hazafias érzésből kivetközött ujságok egész falkája jár legelöl. Valóban a pokolnak telnék benne kedve, ha a nemzet józan itéletét és egészséges közérzést e nemzetelles sajtó gonosz munkája tévedésbe ejthetné és megbonthatné. Éppen ezért a politikai sajtó sülyedtsége teljes mértékben kihivja a magyar hirlapolvasó közönség ellenőrző figyelmét, óvatosságát és birálatát. A politika féktelenkedése sehol sem olyan veszedelmes, mint a sajtóban, mert korlátlan. Az ebben rejlő veszedelmeket: nevezetesen a könnyenhivők, a jóhiszemüek becsapását, a pártérdek és a pártszenvedély elvaditását, a közvélemény idegességét és ziláltságát a meggyőződések megfélemlitését, a közélet önfeláldozó harcosainak meghurcolását és leszerelését semmi más nem közömbösitheti, semmi más nem korlátozhatja és teheti lehetetlenné, mint a sajtó misztériumaiban tájékozott közönség világos judiciuma és megfölebbezhetetlen itélete.

De nemcsak politikai, hanem társadalmi szempontból is a sajtó hivatása, a mily fontos, hatása is annyira nagy és csaknem kiszámithatatlan. Ennek teljes átérzése mellett adjuk napról-napra a Budapesti Hirlap-ot a magyar közönség kezébe. Egyetlen társadalom egyensulyát sem bolygatja meg annyira a politika hullámzása, mint a magyarét. A politikai elvetemültség, ha nem tud magán másképpen segiteni, akkor ráveti magát a

TÁRCZA.

1907. krónikája.

Irta: **Bán Ferencz.**

Nagyobb megrázkódtatások nélkül pergett el az esztendő. A világtörténelem lapján nem fog kimagasló momentum gyanánt az esztendő, történetéből semmi sem szerepelni. Uj eszmék, uj áramlatok nem törtek elő az emberi agy rejtelmesen forrongó kohójából, a természet, az örök a kifogyhatatlan, a máról-holnapra változó sem produkált semmi olyant, ami most az esztendő végén is izgalomban tudná tartani a kedélyeket.

Egészen szürkének, teljesen esemény nélkül valónak azonban távolról sem mondhatjuk a Krisztus születése utan való ezerkilenczszázhetedik esztendőt. A napi mozgalomból, a glóbushoz mérten, helyi eseményekből kijutott bőven. Az örök problémákat — a világ lelkét, a repülést, a társadalmi és gazdasági egyenlőséget, a viz alatt való hajózást, a fajok és szinek szerint való osztályozás megmintázását, a sivatagok termőképessé tételét, nem hagyták érintetlenül, de nem is oldották meg. Sok és nagyrészben sikertelen, de mindenesetre jóakaratu próbálkozás történt. Afölött azonban, hogy óriási sikereket nem láttunk, semmi okunk sincsen kétségbe esni. Ezért nem kell az emberiség történetében a lefolyt évet a meddő névvel meggyalázni. Az evulucció éve volt ez s a régebben meginditott hatalmas szocziális áramlatok, ha nem is diadalmaskodtak sehol a világon, de nem is fejlődtek vissza. Erőfelben van a gyümöles, melynek teljes megéréséért sóvárogva küzd a szürke mindennapiságban teljesen el nem fásult lélek s bizonyos annyi, hogy a kasztrendszer alapjain fölépült társadalom erősen érdekelt hivei nem vonhatják maguknak az esztendő történetéből azt a tanulságot, hogy uralmuk szakadatlanul mások kárára szerzett jogai a teljes csorbátlanság simaságaban maradnak meg az emberi kor legvégső határáig. Merültek fel olyan szimptomák, melyek arra engednek következtetni, hogy az a „legvégső“ határ alaposan megrövidül.

Jóslás az csupán, amelyben az ennek ellenkezőjét vallóknak joguk van kételkedni, de hogy bekövetkezik, még pedig a körülményekhez képest elég gyorsan, arra nézve elég bizonyosság az a ma már az egész világon félelmesen megnövekedett tábor, amely a társadalmi hazugságok kiküszöbölését tüzte ki czéljaul.

Mindezek után pedig lássuk a medvét, azaz mondjuk el dióhéjban mi történt:

Buslakodhattunk, aggódhattunk egy-két hétig ama általános öröm közepette, hogy a darabont kormány helyébe a nemzeti uralom került, buslakodhattunk azért, mert fejünk felett lebegett a trónváltozás veszedelme. I. Ferencz József, aki az idén töltötte be Magyarország fölött való uralkodásának 40-ik esztendejét, tüdőhurutban sulyosan megbetegedett. Már mindenki elkészült a veszedelemre, szállt a hir, hogy királyunk egy-két napon belül meghal, a nekrológ irók már kolumnákra menőleg parentálták el uralkodónkat, de hát mindnyájan megkönnyebbültünk minden gyászhirdaczára, I. Ferencz József fölépült s ma egészséges, teljesen egészséges. A tradicziónak is áldoztunk. Az egész magyarság örömmámorban uszott, midőn a százados hontalanságból hazahozhattuk legendás szabadsághősünket, II. Rákóczi Ferenczet és bujdosó társait. Megtért velük együtt a magyar történelem egy másik dicső alakja: Thököly Imre, világra szóló pompával fogadtuk és hantoltuk el a kuruczvezéreket.

Az ország helyzete azonban legkevésbbé sem volt rózsás. A nemzetiségiek igen agressziven léptek föl sérelmeik kiküszöböléséért. Magyarország nemzetiségiektől lakott részein óriási dimenziókat öltött a magyar állam egységének megbontására irányuló akczió. Az a szomoru emlékezetü csernovai vérengzés csucsosodott ki, ahol husz ember lett áldozatává a pánszláv törekvésnek. A papi felbujtó Hlinka András már megérdemlett helyén a szegedi csillagbörtönben ül, de ezzel még nem záródtak le a mindenképpen sajnálatos ügy aktái. Björnsternn Björnson, aki öreg korára mintha meghibbant volna, nyakra-főre kirohanásokat rendez Magyarország ellen czikkeiben.

Borsódzik még most is a hátunk, ha a dánosi horzalmas mészárlásra gondolunk Négy ember, Szarvas János családjával s egy ott időzött kocsis lett áldozatává a pénzvágy miatt minden emberi érzésekből kivetközött embereknek. A tetteseket oláhcigányok között keresték, meg is

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megujitását.

társadalmi tagozatokra, a felekezetekre, osztályokra és fajokra. Ez teszi nálunk ingataggá a társadalmi békét, kietlenné a társadalmi életet. Egy megbontott társadalom erkölcsei könnyen hozzáférhetőkké válnak és nemzeti célok szolgálatára mindig csak megosztott erőkkel vállalkozhatnak. Egy ilyen társadalom csak alig-alig szolgálja a nemzeti egységet. És valamint a politikai, azonképpen a társadalom ösztönei és szenvedelmei is a sajtóban és a sajtó által gyulnak lángra. És itt kezdődik a sajtó szerepe. A Budapesti Hirlap egyik legnagyobb gondja e társadalmi szerep lelkiismeretes betöltése. Tudjuk, hogy egy eleven, életképes társadalom képe nem hasonlíthat egy álló tó nyugodt, sima tükréhez. A természetes evolució utján levő társadalom is csupa mozgás, csupa élet. E mozgásnak, ez életnek öntudatosnak kell lenni, de nem erőszakoltnak A mi társadalmunk lázas tünetei igen gyakran kóros állapotra mutatnak. És a sajtó a legtöbb esetben nem orvosságot nyujt a betegnek, hanem mérget és a közönség, sajnos, szivesen nyul a méreg után. Egy társadalom, a melynek mindig a gyöngéit, a bűneit firtatják az ujságokban, nem tud ellenállni a vérmérgezésnek. Egy társadalom, melynek uj és regi elemei nem tudnak összeforrni, mert egymásnak csak a hibáit tanulják el, erényeit pedig lebecsmérlik. Egy társadalom, a melyet naponként a legagyafurtabb izgató szerekkel kinálgatnak, nem a békés munkában keresi nyugalmát és boldogságát. Az erkölcsi értékek oda devalválódnak, hogy a bűnt megcsodáljuk, az erényben tamáskodunk. Egy pompás automobil ma irigyeltebb portéka, mint a tiszta kéz és a nyugodt lelkiismeret. Eszményünk volna a demokratizálódás, de fönhéjázó gőg és szertelen versengés dul köztünk a társas érintkezésben, az életmódban, csufságára a demokráciának. Pedig a legreakcionáriusabb elvnél is nagyobb veszedelme a társadalmi egyensulynak és egyenlőségnek: a provokáló versengés, fényüzés, dölyf és hiuság. A Budapesti Hirlap, a mikor a társadalmi egység és egy békésen fejlődő, virágzó társadalmi élet céljait kivánja szolgálni, nagyon érzi, hogy a földat nehezebbik részét vállalta. Mert mi nem vállalkozhatunk arra, hogy naponként ok és alkalom nélkül szenzációval kedveskedjünk az eltompult idegeknek, nem szórhatunk naponként idegen erjesztő anyagot a világba, nem léphetjük át a magánélet tiltott határát, nem nyujthatunk táplálékot a nagyzásnak, az irigységnek, az agyarkodásnak, a léhaságnak. Azt hiszszük, hogy kitüzött célunkat szolgáljuk, a mikor összhangot hirdetünk vágyaink és helyzetünk közt, igénytelenséget, egyszerüséget szokásainkban, előkelőséget izlésünkben, kedvet a munkához, az élet nemes örömeihez és áldozatkészséget a köz javára.

A széttagolt, sokféle nyavalyában sinlődő, az ide-oda ráncigált magyar társadalomnak semmitől sem kell annyira óvakodnia, mint egy hazug, vagy képzelt ultramodern társadalom ábrándjaitól, vágyaitól és kiszinezett szenzációitól, melyekről oly sokat olvashat a sajtó öndudatlan vagy nagyon is tudatos részében. E romboló csempész-munka tilalmas határa a családi küszöb legyen, melyet a Budapesti Hirlap mindig tiszta szivvel és tiszta szándékkal lép át, abban a tudatban, hogy a család kimélése és védelme egyuttal a társadalom oltalma és erőssége.

A lelkünkből fakadt eme szavak igaz voltát és őszinteségét a Budapesti Hirlap negyedszázados multja bizonyitja. De meg akarjuk velők világitani a jövendő utját is melyen a közönség bizodalmától kisérve és bátoritva akarunk haladni előre és mindig előre.

A Szápáry palota tüzkatasztrófája.

Az elmult esztendő utolsó előtti napjának késő estéjén egy riasztó tartalmu távirat nyomán megdöbbentő hir terjedt el városunkban. „Ég a pesti Szápáry palota“ mondották az emberek egymásnak. A hir ugyan ebben a formájában nem fedte egészen az igazságot, mert csak a palota első emeleti lakosztályainak egy része égett, de bár inkább a palota könnyen pótolható tetejét emésztették volna a lángok, mint azt a mérhetlen kincset, mely a muraszombati földesur budapesti palotájában összehalmozva volt, s amelyeket bármily összegre voltak is biztositva, helyettesiteni, kipótolni immár nem lehet.

A fővárosi napilapok tudósitásaiból ismerjük a nagy veszedelmet. És mi muraszombatiak nemcsak az ujság olvasó kiváncsiságával olvastuk e rémhirt, nem az érdekes és izgató riportot láttunk, hanem szivünkből sajnálkoztunk a katasztrófa felett, amely a mi grófunk családját sujtotta. Muraszombatban nem volt senki sem, aki mély megindultsággal ne vett volna tudomást a dologról s mindenki élénk részvéttel tárgyalta a katasztrófa részleteit.

A grófi család mükincseinek egy jelentékeny része hamvadt porrá. Amit a lángok meg nem emésztettek, azt elpusztitotta a tüzoltó csákány s a gőzfecskendő vizözöne. És nem az anyagiakban való veszteség a számottevő, ámbár ez sem csekélység, de az a vigasztalhatatlan, hogy olyan tárgyak semmisültek meg, amelyek müvészi becsüknél, mütörténeti értéküknél fogva sehogyan sem pótolhatók. Az a mesés értékü gobelin, az a kincseket érő legyező gyüjtemény vagy pedig azok a középkori mester által alkotott képek bizonyára nem olyan müremekek voltak — minden nagyszerüségük daczára — hogy azoknál szebbek, jobbak és drágábbak nem lennének, de az teszi nagygyá a veszteséget, hogy épen azok, amelyekhez az ősi fóuri család Isten tudja milyen emléke füződik, pusztultak el. Számos családi vonatkozás, valamely a család nagy történeti multjához tartozó reminiscentia tette becsesekké e tárgyakat s ezért nem az anyagi kár az, a mi fájlalandó.

Az utóbbi idők óta városunk közönségének kevesebbet van szerencséje a muraszombati vár urával, az egykori földesurral közvetlenebbül érintkezni, de ez a közönség ennek daczára magáénak vallja őt, nem ugyan a régi közjogi traditiók alapján hanem azon természetszerü s a dolgok önkéntelen rendjéből folyó kapcsolatnál fogva, mely a vidék nagybirtokosa — hajdani ura — és a nép között fennáll.

Ez a kapcsolat magyarázza meg a közönség részvétét, amely megnyilvánult most s a mely kifejezésre jutott ezelőtt 2 évvel is midőn a Gitána katasztrófájáról hallottunk hirt, amikor is őszinte szivvel örvendettünk a grófi család szerencsés megmeneküléséin.

HIREK.

Silvester estély.

Kiválóan sikerült évzáró mulatságot rendezett a muraszombati casino saját helyiségeiben Silvester napján. Csapongó jókedv, vidám kaczagás volt otthon ez estén a casinóban, melynek illustris vendégei vigan bucsuztatták a vén Silvester apóban az elkorhadt öreg esztendőt és egymást jó kivánságokkal halmozva el, üdvözölték az ujat.

A casinó elnöksége arany ifjuságunk négy agilis tagját kérte fel a mulatság rendezésére. És Böles Gyula, Horváth Géza, Olajos Jóska és Pósfay Gráczi derekasan megfeleltek annak a bizalomnak, amelyet ugy a casinó vezetősége, mint a mulatni vágyó közönség beléjük helyezett. Személyesesen járták be a casino összes tagjait s a legesatakosabb időben mentek házról házra meghivni a családokat s ebbeli tevékenységüknek köszönhető, hogy az estély oly látogatott volt.

Este 8 óra felé kézdett népesülni a Dobrayban levő casinó helyiség s mikor fél kilencz felé a szombathelyi Vadas féle kitünő czigányzenekar rázenditett az első nótára, már tele volt egészen a terem. Tiz óra tájban megkezdődött a táncz, amely kevés megszakitással a kora, reggeli órákig tartott s a mulatság alaposan belenyullott az uj esztendőbe.

Szünóra alatt mikor az öreg harangon kisértetiesen bongott a tizenkét óraütés, egy perczre kialudtak a lámpák s a rövid ideig tartó sötétségben hatalmas üdvrivalgás köszöntötte az uj esztendőt. Azután összecsengtek a poharak s a már pompás hangulatban levő közönség sietett egymásnak boldog uj esztendőt kivánni.

A jelenvolt hölgyek névsora a következő: Asszonyok: Árvai Henrikné. Böles Béláné, dr. Czifrák Jánosné, Döbröntei Antalné, Győri Kálmánné, özv. Horváth Györgyné, Junkunez Sándorné, Kondor Ferenczné, özv. Moisingerné, Nemes Miklósné, Olajos Sándorné, Schnell Jánosné, Schönviznerné Fehér Ilona, Sömen Jánosné, dr. Sömen Lajosné özv. Tomka Adolfné, Török Ernőné, Wolfarth Lajosné.

Leányok: Árvai Bözsike, Böles Máicsika, Fehér Mariska, Horváth Camilla, Kondor Ella, Kondor Jolán, Nyirő Boriska, Pintér Ilonka, Schweinhammer Fáni, Sömen Ilonka, Takács Irma (Tüskeszer), Tomka Gizella.

— **Batthyány Zsigmondné grófné a V. M. K. E. bál védasszonya.** Széles mederben indulnak annak a nagyszabásu tánczmulatságnak előkészületei, a melyet a Vendvidéki Magyar Közmüvelődési Egyesület február 1-én rendezni fog. A mulatság sikerét már eleve biztositja amaz örvendetes tény, hogy Batthyány Zsigmondné grófné a mulatság védnökségének, gróf Batthyány Zsigmond pedig a rendező bizottság díszelnökségének elfogadását kilátásba helyezte. A nagy rendező bizottság, mely az egész járás intelligentiáját magába fogadja már megalakult és legközelebb kibocsátja a meghivókat. A mulatság a Dobray vendéglő összes termeiben fog megtartatni. A nagy étteremben lesz a táncz, a hol a bál védnöknője számára emelvényt fognak készitení a casinó helyiség társalgóvá lesz átalakitva, az étkezés pedig a többi vendéglő helyisé-

---

indult utánuk a hajsza, amely borzalmasság dolgában nem marad messze mögötte a dánosi vérengzésnek. De dacára a rémes hajszának, a tettesek még ma sem kerültek teljes bizonyossággal kézre. Másként áll a dolog a petrovai rablógyilkosság elkövetőivel. Husz Ábrahámot és két társát, aki a petrovai országuton darabokra vagdalták a pénzszállitó póstáslegényt, — halálra itélték.

Hatóságaink lanyhaságát vádolja a nagyváradi katasztrófa, ahol egy épülőfélben levő s minden épitési szabály figyelmen kivül való hagyásával tervezett ház, alaomló romjai pusztitották el 14 emberélétet.

Nagy eset történt október 10-én, amidőn a szervezett munkások tizezrei követelték egy hatalmas felvonulással, az őket, mint dolgozó embereket megillető jogokat. Aki végignézte az október 10-iki felvonulást, meggyőződhetett, arról, hogy nálunk meg kell adni minden rétegnek az önmaga sorsa felett való rendelkezés jogát. S addig nem is örvendhetünk a legujabban megindult, Amerikából való visszavándorlásnak mig, ilyen tüntető felvonulások lesznek. Hozzánával fogadják a hazájukba visszatérőket az intéző körök, de kenyeret és jogot is kell adni nekik.

Az élelmiszerek ép ugy, mint az egyéb szükségleti cikkek minden vonalon irtózatosan megdrágultak. A megélhetési viszonyok sulyosságára elég jellemző, hogy a munkásságot nem is emlitve, immár minden társadalmi réteg szervezkedett helyzete javitására.

Minden baj ráadásként megdrágult a pénz is, ami az angol bank kamatláb emelésére vezethető vissza, azt pedig az amerikai nagy tulprodukczió bekövetkeztében beállott üzembeszüntetések tették indokolttá.

gekben lesz. Egy szobában kártya asztalok fognak az idősebb urak rendelkezésére állni, egy egy szobában pedig a ruhatár és női toilette nyer elhelyezést.

— **Özv gróf Szapáry Gézáné** a budapesti palotában pusztított tüzvész miatt egyenlőre nem utazik el. A január 1-ére rendelt különvonatot lemondták s a kegyelmes asszony távozási intézkedésig Murszombati várkastélyában marad.

— **Gróf Szapáry László** v. b. t. t. decz. 30-án este, a tüzvészről szóló távirat vétele után azonnal négyes fogaton Szentgotthárdra s onnan Budapestre utazott.

— **Főuri vadászat.** Fényesen sikerült körvadászatot rendezett a mult hétfőn gróf Batthyány Zsigmond nagybirtokos, a muraszombati kerület országgy, képviselője korongi és barkóczi birtokain. A vadászaton résztvettek a főuri házigazdán, nején, ifjabb Zsigmond és Miska grófokon valamint a kis Adrienn comtessen kivül Bodnár Endre, dr. Czifrák János, Gillyén Sándor, Györi Kálmán, Horváth Géza, Horváth László, Junkuncz Sándor, Nemes Miklós, Pósfay Pongrácz, Pósfay Ede, Báró Pavel Ramingen, dr. Polczer Dezső, Saáry József, dr. Skrilecz Mihály, Takáts R. István, Vogler János, Vogler József, Dr. Vratarits Iván. Teritékre került 266 drb. nyul és 24 fogoly. Délben a barkóczi majorban a vendéglátó főur fényes ebédet adott, amelynek során Pósfay Pongrácz főszolgabiró emelkedett hangu toasztban üdvözölte gróf Batthyány Zsigmondot és családját.

— **Czifrák József** a sopronmegyei nagymartoni járás főszolgabirája a mult hó 29-én és 30-án lapunk szerkesztőjének látogatása czéljából Muraszombatban tartózkodott.

— **Dr. Polczer Dezső** jelenleg felső-eőri korábban muraszombati közigazgatási gyakornok, a vármegyénél legközelebb megüresedő II. oszt. szolgabiróI állásra szintén pályázni fog.

— **Harcz a perronjegy körül.** Lapunk egyik mult évi szamában megirtuk, hogy 1907. év október hó 11-én este Hirschl Kálmán helybeli kereskedőségéd milyen izléstelen magaviseletet tanusitott a vasuti állomáson, midőn a tőle perronjegyet kérő őrt mindenek megbotránkozására, legorombitotta, szamárnak, marhának nevezte. A vasut nem engedhette el Hirschl urnak ezt a kirohanást és feljelentette őt a járásbiróságnak, ahol becsületsértés és hatóság sértés miatt vonták felelősségre. Deczember 30-án és 31-én tárgyalta a biróság az ügyet. Hirschl eltagadta a terhére rótt cselekményt, de a tanuk rábizonyitották nem egészen kifogástalan eljárását, mire azzal védekezett, hogy az őr a lámpát orra elé tartotta és e miatt gurult ugy dühbe. A biróság azonban nem fogadta el ezt a kifogást s 40 korona pénzbüntetésre itélte Hirschlt a becsület sértéséért, ellenben a hatóság megsértésének kiháása alól felmentette. Az ügyészi megbizott felebbezett a felmentés miatt, vádlott pedig azért, mert elitélték.

— **A muraszombati áll. elemi iskola gondnoksága** tegnap d. u. 5 órakor aiakuló ülést tartott. Miután a gyülés lapunk zártáig nem ért véget, csak jövő számunkban lesz alkalmunk arról tudósitást közölni.

— **A hütlen asszony.** Kétségbeesett atyafi állitott be a minap a főszolgabiróhoz. Vas Gergely a neve és Gödörházán lakik. Azt panaszolta keservesen, hogy amig Steierországban járt munkára, az alatt az itthon maradt feleség, akit Varga Katinak hivnak, megunván a szalmaözvegység egyhangusságát, összeszürte a levet Gasparics István nevü barátjával és világgá ment vele, nem mulasztván el magával vinni mindent, amit a ház körül talált. Szegény Vas Gergely, mikor hazajött, csak üres falakat talált. A hütlen asszony még egy marék lisztet sem hagyott otthon. A szolgabiróság haza fogja tolonczoltatni a kikapós Katiczát.

— **Tüzoltók biztositása.** Az Országos Tüzoltó szövetség egy nagyon előnyös tervezetet dolgozott ki a tüzoltók baleset elleni biztositására. A szövetség átiratát Herbst Géza alispán azzal közölte a járási főbirákkal, hogy azok ezen előnyös és aránylag igen olcsó baleset biztositására a tüzoltó egyesületek figyelmét felhivják.

— **Titokzatos haláleset.** Domjanovich József, egy bulgariai illetőségü egyén, mint vasuti munkás volt alkalmazva a körmend-muraszombati vasut épitkezésnél Péterhegyen 1906. év nyarán. Domjanovich egy szép napon eltünt és senki sem tudta, hogy hova lett. Társai hazatérve suttogni kezdték, hogy alighanem bünténynek esett áldozatául, mire az ottani hatóság megkereste a szombathelyi ügyészséget, nyomozná ki Domjanovich József eltünésének körülményeit. Az ügyészség megkeresésére a muraszombati szolgabiróság foglalkozott a dologgal, s a kiküldött csendőrség azonban semmi eredményről nem tudott számot adni. Az ismételt eljárás ugyancsak nem hozta meg a kivánt sikert. Mivel azonban Domjanovich hozzátartozói nem nyugodtak bele a dolgok ilyetén elintézésébe, a bulgáriai külügyi hivatal diplomatiai uton avatkozott az ügybe, s az eltünt Domjanovich egy fényképét is elküldte az osztrák magyar külügy miniszteriumhoz, amely viszont az igazságügy minisztert kereste meg. Most már azután a fényképpel felszerelt akták jöttek le Muraszombatba s az arczkép láttára Péterhegyen többen emlékeztek Domjanovichra, s azt is tudták, hogy egy mulatság közben alaposan megszurkálták és beszállitották a muraszombati kórházba. A kórházban történt nyomozás azután eredményre vezetett, mert kitünt, hogy Domjanovichot 1906 junius 5-én tényleg felvették a kórházba, de szegény junius 21-én ugyanott meg is halt tüdőlobban. Ezen eredményről értesitették az ügyészséget, amely most a hulla exhumálása iránt intézkedik, hogy megállapitható legyen, vajjon a tüdőlob nem-e a szurások következménye volt, amely esetben a nyomozás a tettesek kideritése végett tovább folytattatik.

— **Kendőn szerzett vőlegény.** Cserpnyák Mári a legszebb leány Tiborfán. Ragyogó szemü darázs dereku hajadon, aki után csapatosan járt három falu legénye. Nem csoda, hogy kicsi szive kiváncsisággal telt meg, vajjon melyik lesz a sok közül az igazi. Sokat tépelődött magában, akkor hozta elibe a sors, a falu egy jövendő mondó czigány asszonyát Baranya Rozit, aki egyszeriben felismervén a helyzetet, ajánlkozott, hogy kártyán ki fogja vetni, hogy ki lesz a bizonyos. A ravasz czigányasszony azonban egyebet is tett. Nemcsak jövendölt, hanem el is emelt egyet mást a kiváncsi szépség garderobjából. Megtetszett neki egy blouz egy selyem kendő, egy szoknya és még sok egyéb holmi. És elvitte magával ami a keze ügyébe esett. Persze biróság elé került az ügy, ahol Baranya Rozi a lopás vádját azzal igyekezett magáról elháritani, hogy a szép Mária mindezeket a csinos holmikat önként adta neki csak azért, hogy férjet szerezzen neki. Cserpnyák Mári szépségére hivatkozva önérzetesen tagadta a czigányasszony furfangos állitását s a biróság sem hitte el neki, hanem 7 napi fogházra itélte, amely itélet jogerőssé is vált.

Egy megbizható tanu. Városunk egyik legismertebb alakja tanukepen állott a minap a járásbiróság előtt. Meglehetősen alkohollal telitett állapotban jelent meg, de azért ugy ahogy elmondta valiomását, s megmondta a feleletet a biró kérdéseire. Mikor azután a vallomás megpecsételésére került a sor s a biró felszólitotta, hogy tegye a jobb kezét a szivére, és mondja utána az eskü mintát, akkor az atyafi elkezdett himezni-hámozni, s nagy töprengések után kijelentette, hogy vallomására egyelőre nem mer eskü tenni, hanem előbb megkérdezi a feleségét, hogy jól mondta e el a mondókáját.

— **A Liniment. Capsici com., a Horgony-Pain Expeller** igazi, népszerü háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuznál, stb-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapitó hatást idéztek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitünő háziszer jó eredménynyel alkalmaztatott bedörzsölésképen az influenza ellen is és üvegekben: á 80 fillér, 1 kor. 40 f és 2 korona, a legtöbb gyógyszertárban kapható, de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-fele Horgony-Linimenlet (Horgony-Pain-Expellert) kérni, valamint a „Horgony“ védjegyre és Richter czégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

A nép kioktatása.

A Deutscher Landeshilfverein für Lungenkranke in Böhmen a következő szövegü plakátokat terjeszti:

Megszivlelésre!

I. A tüdővész (turberkulózis) elkerülhető és gyógyitható is, még pedig annál inkább, minél korábban ösmertetik fel és kerül orvosi kezelés alá.

II. a) Egészségtelen és veszedelmes: 1. A sötét és nedves lákás. A mig a szegénység egészségtelen lakásokat nem kerülhet el, addig is bőséges szellőzéssel kell főképp a betegszoba és hálószoba viszonyait javitani.

2. A testre rászoritott ruházati részek: leányoknál a füző, fiuknál a nadrágszij.

3. Szeszes italok (alkohol): pálinka, rum, cognac, likőrök és nehéz, ugynevezett erősitő borok. Gyermekeknek minden szeszes ital — a sör is, — csak árt, sohasem használ!

4. A csókolás, főleg a gyermek szájon csókolása.

5. A gyermekek játszódása tisztátlan padlón vagy homokban; ez igen könnyen fertőzést okozhat.

b) Ajánlatos óvórendszabályok: Rendes életmód, tisztaság a lakásban, a ruházatban, a testen: okos edzés, mozgás a szabadban, megfelelő testgyakorlat. Mindez előfeltétele a testi épségnek mindenkinél, de különösen gyöngébb szervezetü, tüdővészre hajlamos (disponált) egyénekné.

1. Lakás. Nyisd ki az ablakodat (télen is!) legalább egy félórára reggel a fölkelés után és este a lefekvés előtt. Nem kell e mellett a meghüléstől félni. Friss levegő nem árt senkinek! Tisztaság legyen a lakásban! A padlót naponta törüljék föl nedves rongygyal, ne söpörjön senki szárazon. Legalább hetenkint egyszer homokkal és szappanos vizzel kell a hajó- vagy köpadlót felsurolni. Beteg ember egyedül aludjék az ágyában, ne legyen gyermek-hálótársa. A beteg ágya távolabb álljon az egészségesekétől!

2. Ruházat. A felső ruházat is, de főleg a testet közvetlenül érintő fehérnemü tiszta legyen. Általában ne öltözz tulmelegen — ne hordjál nyakba való gyapjukendőt s igazodj mindig a külső hőmérséklet szerint (enyhe időben könnyebb, hidegebb időben melegebb ruházat.)

3. Táplálkozás. Mértékletesen egyél és rendes időközökben étkezzél! Vegyes diéta: hus, zsiradék, szalonna, vaj, sajt, fölforralt tej, tojás, cukor, hüvelyes vetemény (borsó, lencse, bab), főzelék. Nyers tej élvezete mindenféle betegséget okozhat, ennélfogva nem ajánlható.

4. Elegendő alvás: gyermeknek 8—9 órai, felnőttnek 7—8 órai alvásra legyen ideje.

5. Testgyakorlás: torna, ifjusági játékok, nyáron uszás, télen korcsolyázás ajánlatosok.

6. A test ápolása: Szorgalmasan fürödj; reggel és este öblitsd ki tiszta ivóvizzel a szád és mosd meg kefével fogaidat. A körmöket rövidre vágva kell hordani s rendesen tisztogatni. Hosszu köröm piszok tanyája s minden piszok árt az egészségnek!

III. A kezdődő betegség jelei sokszor alig feltünők. Minden oly bajnál, mely néhány napnál tovább is tart, orvosi tanácshoz kell folyamodni, főleg elhuzódó köhögésnél, tartósabb hányás, éjjeli izzadás, soványodás, borzongás és szokatlan melegségérzet esetében (ez utóbbi főleg az esti órákban gyanus). Nyaki vagy állalatti mirigyduzzanatok keletkezése gyermekeknél sohasem közönbös dolog, ellenkezőleg sürgős orvosi tanácsot igenyel. Nem a természetes növés tünetei ezek, mint azt a nép sok helyütt hiszi.

IV. A fertőzés és meggátlása. A beteg ember köpete nagyon könnyen megbetegithet az egészséget. — Minden köpet, még a nem tüdőbajos emberé is, ha a padlóra vagy falra kerül egészségtelen valami. Nem szabad tehát senkinek sem zárt helyiségben a földre vagy falra köpni, ez egyformán veszedelmes és utálatos. A hol köpöcsésze áll rendelkezésre (melynek alja vizzel vagy nedves fürészporral vagy kávéüledékkel töltendő meg), abba kell köpni, a hol nincs kéznél köpöedény, otl (nevezetesen az utczán) a zsebkendőjébe köphet a beteg.

Köhögésnél és tüsszentésnél mindenki, akár nem, tartsa tenyerét a szája elé (de aztán mindjárt vagy legalább is mielőbb kezet mosson! Szerk.)

A hol e szabályok betartatnak, a meggyüjtött köpet helyesen elpusztittatik (lásd lapunk 1907 szeptember 1-i számát, Sz.), ott a tüdővészes fertőzéstől nem kell komolyan tartani. O.-K.

5% engedmény.

Bator vagyok a t. utazó közönség nagybecsü figyelmét felhivni, hogy Kecskeméten Beretvás-féle

nagy szállodát

mely össze van kötve kávéházzal, nagy étterem és sörcsarnok, ugyszintén 46 szoba áll a t. utazók kényelmére, — hol hosszu ideig mint főpinczér működtem — kibéreltem.

A t. utazó közönségnek kevelt találkozó helye, kik 5% kedvezményben részesülnek.

Pontos kiszolgálás, kitünő konyha és finom alföldi borok.

A t. utazó közönség kegyes pártfogását kérve, maradtam mély tisztelettel

Kolossa Viktor,
Beretvás-féle nagy szálloda bérlője
Kecskeméten.

Mesés szép lesz

minden hölgy a Mintsek féle világhirü **Aranka-Créme** bamulatos hatásától. Egy tégely ára **1** kor., nagyobb rózsa szinben **2** kor. Aranka-szappan **70** fillér. Aranka mosdó viz **1** kor. Aranka hölgypor **1** korona, nagy **2** korona.

Kapható egyedül a készitőnél:

Mintsek Géza vegyészeti laboratoriumában

Kecskemét.

Védjegy: „Horgony"

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régjónak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapito szernek bizonyult **köszvénynél, osüznál és meghüléseknél**, bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisitványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a **„Horgony"** védjegygyel és a **Richter** cégjegyzéssel ellátott dobazba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerészénél, **Budapest.**

Dr. Richter gyógyszerlára az „Arany oroszlánh z", Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

4348/1907. tkv. sz.

Árverési hirdetmény.

A muraszombati kir. járásbiróság, mint tkkvi hatóság közhirré teszi, hogy Délvasmegyei takarékpénztár végrehajtatónak, Fartély Ádám és Pápics Juli bokrácsi lakósok végrehajtást szenvedettek elleni 1600 kor. tőkekövetelés ennek 1903. évi julius 1-től járó 8% rendes, 8% késedelmi kamatai. 57 kor. 10 fill. peri. 26 kor. 50 fillér végrehajtási és 32 kor. 60 fill. árverés kérvényezési költségek kielégitése iránti végrehajtási ügyében az ezen kir. járásbiróság, mint tkkvi hatóság területén lévő a bokrácsi 1. sz. tjkvbeni A I. 1. † 5. 6. 18. sorsz. 1. 9. 21. 58. 60. 66. 68. 70. 73. 89. 97. 100. 101. 107. 113. 117. 119. hrsz. 5 házsz. birtokból Fartély Ádámot és Papics Julit illető 612/1728. részre 2236 koronában, a 14. sz. tjkvben A † 1. sorsz. 43. hrsz. birtokból Fartély Ádámné Pápics Julit illető 4/60 részre 196 koronában megállapitott kikiáltási árban az árverés az 1881. LX. t. cz. 156. §. a pontja és a győri kir. itélő táblának 21. polg. döntvénye értelmében elrendeltetik s arra határnapul

1908. évi január hó 17 (tizenhetedik) napjának

délelőtti 10 órájára Bokrács község házához kitüzetett azzal, hogy ezen határnapon a fenti ingatlan esetleg a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Bánatpénzül leteendő a fentebb emlitett ingatlan kikiáltási árának 10%-át.

Árverezni szándékozók tartoznak a bánatpénzt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, avagy annak a biróságnál előleges elhelyezéséről szóló elismervényt átszolgáltatni.

A vételár 3 egyenlő részletben 3 hónap alatt fizetendő az árverés napjától számitott 5% kamatokkal a muraszombati kir. adóhivatalnál.

Árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejüleg megállapitott árverési felvételek a hivatalos órák alatt ezen kir. telekkönyvi hatóságnál és Bokrács község házánál megtekinthetők.

Muraszombat, 1907. november 2. A kir. jbiróság, mint tkkvi hatóság.

Dr. Schick kir. albiró.

Fr. Kaiser-féle

Bregenz Vorarlber köhögés elleni **czukorkái** kaphatók alulirott gyógyszertárban. — Ki ezen köhögés elleni czukorkákat figyelemre nem veszi, vétkezik saját egészsége ellen. — Kaiser-féle „Mell-Caramella" czukorkák fenyővel, orvosilag kipróbált és ajánlott szer a köhögés, hurut és gége rekedtség ellen **5245** drb köszönő bizonyitványokkal igazolja ezen szer hathatóságát. Ezen kitünő gyógyhatásu czukorkáknak

csomagja 20 és 40 fillér, adagja 80 fillér.

Kapható Muraszombatban **Bölcs Béla** gyógyszertárában.

4139./1907. tkv. sz.

Árverési hirdetmény.

A muraszombati kir. jbiróság, mint tkkvi hatóság közhirré teszi, hogy Sipos Ferencz végrehajtatónak Nemecz Iván perestói lakós végrehajtást szenvedett elleni 1400 kor. tőkekövetelés, ennek 1904 május 31-től járó 5% kamatai 284 kor. 30 fill. peri, 21 kor. 90 fill. végrehajtási és 47 kor 30 fill. árverés kérvényezési költségek kielégitése iránti végrehajtási ügyében az ezen kir. járásbiróság, mint telekkvi hatóság területén levő, a perestói 111. sz. tjkv †. I. 1. sorsz. 777 hrsz. birtokra 1416 koronában, a lendvakirályfai 98. sztjkvben A. † 1. sorsz. 355/a hrsz. birtokra 313 koronában megállapitott kikiáltási árban az árverés elrendeltetik s arra határnapul

1908. évi január hó 13 (tizenharmadik) napjának

d. e. 10 órájára Perestó és ugyanaznap d. u. 2 órája Lendvakirályfa község házához kitüzetett azzal, hogy ezen határnapon a fenti ingatlan esetleg a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Bánatpénzül leteendő a fentebb emlitett ingatlan kikiáltási árának 10%-át.

Árverezni szándékozók tartoznak a bánatpénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni avagy annak a biróságnál előleges elhelyezéséről szóló elismervényt átszolgáltatni.

A vételár 3 egyenlő részletben 3 hónap alatt fizetendő az árverés napjától számitott 5% kamatokkal a muraszombati kir. adóhivatalnál.

Árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejüleg megállapitott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. telekkönyvi hatóságnál és Seregháza község házánál megtekinthetők.

Kelt Muraszombatban, a kir. járásbiróság mint tkkvi hatóságnál, 1907. évi október 16.

Dr. Schick, kir. albiró.

2924/1907. tkv. sz.

Ujabb árverési hirdetmény.

A muraszombati kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Gyanafalvai takarékpenztár végrehajtatónak kiskoru Turza Mária és érdektársai végrehajtást szenvedettek elleni 600 kor. tőkekövetelés és járulékai kielégitése iránti végrehajtási ügyében a 2926. 1907. árverési hirdetmény értelmében 1907. október hó 10-én megtartott árverés Sinko Jánosné szül. Flegár Janka által beadott utóajánlat folytán hatályon kivül helyeztetik és az ezen kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság területén levő a seregházai 25. sztjkvben A. I. 1. 3. 4. 6. 7. 13. 14. sorsz. 84/b 129/b, 134/c, 189/a, 207/2, 216/d 258/a hrsz. birtokra 1353 koronában, a 308. sztjkvben A. I. 1. sorsz. 179. hrsz. birtokból kiskoru Turza Máriát, Józsefet, Annát, Terézt, Alajost és Ágnest illető $^{17}/_{24}$ részre 148 K 50 f-ben megállapitott utóajánlati, mint kikiáltási árban az ujabbi árverés az 1881. 60. t. cz. 187. §-a értelmében elrendelt s arra határnapul

1908. évi január hó 24 (huszonnegyedik) napjának

d. e. 10 órájára Seregháza község házához kitüzetett azzal, hogy ezen határnapon a fenti ingatlan esetleg a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Bánatpénzül leteendő a fentebb emlitett ingatlan eredeti árának 10%-a, vagyis 45 kor. 90 fill. és 2 kor. 80 fillér.

Arverezni szándékozók tartoznak a bánatpénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, avagy annak a biróságnál előleges elhelyezéséről szóló elismervényt átszolgáltatni.

A vételár 3 egyenlő részletben 3 hónap alatt fizetendő az árverés napjától számitott 5% kamatokkal a muraszombati kir. adóhivatalnál.

Árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejüleg megállapitott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. telekkönyvi hatóságnál és Seregháza község házánál megtekinthetők.

Muraszombat, 1907. deczember hó 11. A kir. járásbiróság, mint tkkvi hatóság.

Dr. Schick, kir. aljbiró.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy üzletemet

1908. január hó 2-án

Árvai-féle (Schönheit) házba helyezem át.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását, mély tisztelettel

Czipott József.

Nyomatott Balkányi Ernő gyorssajtóján, Muraszombatban.